

Energetický regulační úřad

Ing. Alena Vitásková
předsedkyně

Č. j.: 08360-41/2014-ERU

V Jihlavě dne 10. února 2017

R o z h o d n u t í

O rozkladu společnosti Energo Hustopeče s.r.o., se sídlem Dukelské náměstí 10, 693 01 Hustopeče, IČ: 255 09 144 (dále též „kontrolovaná osoba“ nebo „účastník řízení“), proti rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č.j. 08360-37/2014-ERU ze dne 21. listopadu 2016 (sp. zn. KO-08360/2014-ERU), kterým Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle § 18 odst. 1 písm. b) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, a § 2c zákona č. 265/1991 Sb., o působnosti orgánů České republiky v oblasti cen, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 265/1991 Sb.“), rozhodl, že se účastník řízení tím, že v kalkulacích ceny tepelné energie za rok 2011 uplatnil ekonomicky neoprávněné náklady, které následně vyúčtoval, konkrétně v cenové lokalitě „Sv. Čecha 10, Masarykovo nám. 8“ uplatnil vyšší odpisy majetku, než mohl uplatnit, a dále odpisy majetku, který neprovozoval, a v cenových lokalitách „Sv. Čecha 3“, „U Větrolamu 25“, „Gen. Peřiny A1, 1292/4“ a „Gen. Peřiny A5, 1296/12“ uplatnil vyšší odpisy majetku, než mohl uplatnit, dopustil pěti správních deliktů podle § 16 odst. 1 písm. d) zákona č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o cenách“), za což mu byla uložena úhrnná pokuta ve výši 150 000 Kč, když ve zbylé části bylo správní řízení zastaveno, jsem jako nadřízený správní orgán Energetického regulačního úřadu rozhodla podle § 96 odst. 2 energetického zákona ve spojení s § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), na návrh rozkladové komise, ustavené podle § 152 odst. 3 správního řádu, takto:

Rozklad společnosti Energo Hustopeče s.r.o., se sídlem Dukelské náměstí 10, 693 01 Hustopeče, IČ: 255 09 144, proti rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 08360-37/2014-ERU ze dne 21. listopadu 2016 (sp. zn. KO-08360/2014-ERU) zamítám a napadené rozhodnutí potvrzuji.

Odůvodnění:

I. Kontrolní zjištění

Energetický regulační úřad u kontrolované osoby zahájil dne 9. dubna 2013 kontrolu ve smyslu zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů, jejímž předmětem bylo posouzení dodržování cenových předpisů při uplatňování výsledné ceny

tepelné energie za rok 2011 v cenových lokalitách „Sv. Čecha 10, Masarykovo nám. 8“, „Sv. Čecha 3“, „U Větrolamu 25“, „Gen. Peřiny A1, 1292/4“, „Gen. Peřiny A5, 1296/12“, „Sportovní zařízení, Brněnská 50“ a „Městská nemocnice, Brněnská 41“.

Výsledky provedené kontroly byly obsaženy v kontrolním protokolu č. [REDAKCE] ze dne 5. května 2014. Ohledně odpisů jakožto nákladů v ceně tepelné energie kontrolní pracovníci konstatovali, že kontrolovaná osoba si v souladu s § 28 odst. 6 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, sestavila odpisový plán majetku, nicméně v souladu s tímto plánem nepostupovala, když v ceně tepelné energie uplatňovala účetní odpisy vyšší, odpovídající výši odpisů podle zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o daních z příjmů“). Dále bylo zjištěno, že kogenerační jednotka v kotelně Sv. Čecha 10 nebyla v roce 2011 provozována, pouze testována a zkoušena, tudíž odpisy tohoto majetku nebyly nezbytné pro výrobu a rozvod tepelné energie v roce 2011.

Dále bylo konstatováno, že kontrolovaná osoba uplatnila v kalkulacích výsledných cen v položce „Mzdy a zákonné pojištění“ náklad, který převyšuje náklady na mzdy vycházející z účetnictví kontrolované osoby. Kontrolovaná osoba dále provozovala kombinovanou výrobu elektřiny a tepla, přičemž podle bodu (2.8.5) přílohy č. 1 cenového rozhodnutí č. 1/2010, k cenám tepelné energie, do ceny tepelné energie nelze zahrnout náklady na nákup elektřiny převyšující náklad na vlastní výrobu elektřiny při kombinované výrobě elektřiny a tepla. Kontrolovaná osoba veškerou vyrobenou elektřinu dodávala do distribuční soustavy a elektřinu pro provoz kotelny nakupovala od obchodníka s elektřinou za vyšší cenu, v důsledku čehož zahrnula do kalkulace náklady na elektrickou energii vyšší, než by byly náklady při spotřebování vlastní vyrobené elektřiny. Dále bylo zjištěno, že kontrolovaná osoba při dělení nákladů na správním režii zvýhodňovala cenové lokality, v nichž provozovala pronajaté zdroje, čímž porušila bod (2.5) přílohy č. 1 cenového rozhodnutí č. 1/2010.

Proti kontrolnímu protokolu podala dne 21. května 2014 kontrolovaná osoba námitky, o nichž bylo rozhodnutím o námitkách kontrolované osoby č. j. 03561-24/2013-ERU ze dne 21. července 2014 rozhodnuto tak, že učiněná kontrolní zjištění byla v plném rozsahu potvrzena.

II. Správní řízení na prvním stupni

Dne 12. září 2014 oznámil Energetický regulační úřad kontrolované osobě zahájení správního řízení pro podezření ze spáchání správního deliktu podle § 16 odst. 1 písm. d) zákona o cenách.

Účastník řízení ve svém vyjádření ze dne 8. října 2014 uvedl, že jím odpisovaný majetek byl pořízen před účinností cenového rozhodnutí č. 1/2010, přičemž předchozí cenová rozhodnutí umožňovala zahrnout do ceny tepelné energie odpisy až ve výši odpisů daňových. V předchozích letech vykonávala cenové kontroly u účastníka řízení Státní energetická inspekce a neshledala žádné porušení. Interní směrnice účastníka řízení obsahující odpisový plán byla přitom nahrazena následnými dodatky. Používáním kogeneračních jednotek došlo k úspoře nákladů odběratelů, a proto by společnost neměla být postihována za náklady týkající se spotřebované elektrické energie. Účastník řízení navrhl zastavení správního řízení bez udělení sankce. Uvedená vyjádření účastník řízení v zásadě zopakoval i ve vyjádření ze dne 22. ledna 2016.

Usnesením č. j. 08360-23/2014-ERU ze dne 10. srpna 2016 Energetický regulační úřad ustanovil podle § 56 správního řádu znalcem za účelem posouzení obvyklé doby použitelnosti majetku užívaného účastníkem řízení pana [REDAKCE], soudního znalce z oboru energetika, technické obory (různé), provoz kotlů a tlakových nádob. Dne 9. září 2016 Energetický regulační úřad obdržel uvedený posudek, v němž se znalec vyjádřil k době odpisování majetku účastníka řízení.

III. Napadené rozhodnutí

Rozhodnutím č. j. 08360-37/2014-ERU ze dne 21. listopadu 2016 Energetický regulační úřad rozhodl, že se účastník řízení dopustil pěti správních deliktů, a to uplatněním ekonomicky neoprávněných nákladů ve výsledných kalkulacích cen tepelné energie v rozporu s § 6 odst. 1 zákona o cenách a body (1.1) a (1.2) cenového rozhodnutí č. 1/2010, konkrétně tím, že

- a) v cenové lokalitě „Sv. Čecha 10, Masarykovo nám. 8“ uplatnil neoprávněné odpisy v ceně tepelné energie ve výši [REDAKCE] Kč, dále neoprávněně odpisy nepoužívaného majetku ve výši [REDAKCE] Kč a odpis ve výši [REDAKCE] Kč nevycházející z účetnictví účastníka řízení
- b) v cenové lokalitě „Sv. Čecha 3“ uplatnil neoprávněně odpisy ve výši [REDAKCE] Kč
- c) v cenové lokalitě „U Větrolamu 25“ uplatnil neoprávněně odpisy ve výši [REDAKCE] Kč
- d) v cenové lokalitě „Gen. Peřiny A1, 1292/4“ uplatnil neoprávněně odpisy ve výši [REDAKCE] Kč
- e) v cenové lokalitě „Gen. Peřiny A5, 1296/12“ uplatnil neoprávněně odpisy ve výši [REDAKCE] Kč.

Za spáchání výše uvedených deliktů Energetický regulační úřad uložil účastníkovi řízení úhrmnou pokutu ve výši 150 000 Kč. V části týkající se ostatních skutků uvedených v oznámení o zahájení správního řízení Energetický regulační úřad řízení zastavil.

Energetický regulační úřad v odůvodnění rozhodnutí uvedl, že ohledně odpisů v ceně tepelné energie je třeba u odpisů majetku pořízeného před 1. lednem 2011 vycházet z bodu (2.2.4) přílohy č. 1 cenového rozhodnutí č. 1/2010 a posuzovat výši odpisů již provozovaného majetku dle předchozích cenových předpisů, v daném případě dle cenového rozhodnutí č. 7/2008, k cenám tepelné energie. Za účelem posouzení délky odpisování majetku, která by odpovídala obvyklé době jeho použitelnosti, si Energetický regulační úřad nechal zpracovat znalecký posudek, dle něhož obvyklá doba použitelnosti je v případě plynových kotlů 15 let, v případě bytových stanic LOGOtherm 20 let, v případě regulace kotlů a kotelen 12 let, pokud by tento majetek byl evidován jako technologický celek, tak 15 let. Energetický regulační úřad si dále obstaral vyjádření společností působících na trhu s touto technikou k obvyklé době použitelnosti těchto technologií. Na základě těchto skutečností dospěl Energetický regulační úřad k závěru, že doba odpisování některých aktiv účastníkem řízení měla být delší, tj. míra účetních odpisů zahrnovaných do kalkulace ceny tepelné energie měla být nižší. Účastník řízení zahrnul do cenové kalkulace odpisy majetku používaného k zajištění výkonu licencované činnosti, ale v neodpovídající výši. Ohledně kogenerační jednotky inv. č. [REDAKCE] v cenové lokalitě „Sv. Čecha 10, Masarykovo nám. 8“ Energetický regulační úřad dospěl k závěru, že tato v roce 2011 nebyla k výkonu licencované činnosti užívána. V této cenové

lokalitě dále prvostupňový správní orgán identifikoval rozdíl mezi částkou uplatněnou v kalkulaci a částkou odpovídající účetnictví účastníka řízení ve výši ████████ Kč.

IV. Rozklad účastníka řízení

Proti rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 08360-37/2014-ERU ze dne 21. listopadu 2016, které mu bylo doručeno dne 22. listopadu 2016, podal účastník řízení dne 5. prosince 2016 rozklad, v němž navrhl zrušení napadeného rozhodnutí.

Účastník řízení uvedl, že vynaložil veškeré úsilí, aby dodržel cenové předpisy, přičemž odkázal na předchozí kontroly provedené Státní energetickou inspekcí, která obdobná porušení neshledala. Účastník řízení namítá, že je v jeho případě odůvodněné nastavit dobu odpisování dle zákona o daních z příjmů, přičemž poukázal, že systém vytápění a ohřevu vody je řešen bytovými stanicemi Meibes, který vyžaduje, aby byla v systému udržována teplota minimálně 65 stupňů 24 hodin denně po celý rok, což způsobuje namáhání systému a jeho vyšší opotřebení. Uvedené závěry nejsou v rozporu se znaleckým posudkem pana ████████, v němž je doporučeno pokračovat dle současné metodiky, přičemž závěry tohoto posudku Energetický regulační úřad ignoroval. Vyjádření výrobců jednotlivých zařízení považuje účastník řízení za irelevantní. Odpis za kogenerační jednotku Tedom 30 byl proveden na základě uvedení jednotky servisní firmou do trvalého provozu. Účastník řízení závěrem zdůraznil, že nedošlo k žádnému poškození odběratelů tepla.

V. Řízení o rozkladu

Rozklad účastníka řízení byl podán včas a splňoval předepsané náležitosti. Na základě podaného rozkladu jsem po jeho projednání v rozkladové komisi zřízené podle § 152 odst. 3 správního řádu a s přihlédnutím k návrhu rozkladové komise rozhodla tak, jak je uvedeno ve výrokové části tohoto rozhodnutí, a to z následujících důvodů.

Podle § 89 odst. 2 správního řádu přezkoumává odvolací správní orgán soulad napadeného rozhodnutí a řízení, které vydání rozhodnutí předcházelo, s právními předpisy. Správnost napadeného rozhodnutí přezkoumává jen v rozsahu námitek uvedených v odvolání, jinak jen tehdy, vyžaduje-li to veřejný zájem.

Po přezkoumání napadeného rozhodnutí jsem shledala, že uvedené rozhodnutí je založeno na spolehlivě zjištěném skutkovém stavu, přičemž zjištěné skutečnosti prvostupňový správní orgán řádným způsobem vyhodnotil.

Účastník řízení byl uznán odpovědným za zahrnování neoprávněných odpisů do cen tepelné energie, resp. odpisů v nesprávné výši, v důsledku čehož navýšil náklady v kalkulaci ceny tepelné energie oproti nákladům, které mohl v souladu s podmínkami věcného usměrňování cen uplatnit. Správního deliktu podle § 16 odst. 1 písm. d) zákona o cenách se dopustí prodávající, pokud sjedná nebo požaduje cenu, jejíž výše nebo kalkulace není v souladu s podmínkami věcného usměrňování cen podle § 6 odst. 1, přičemž podmínky věcného usměrňování ceny tepelné energie jsou stanoveny cenovými rozhodnutími Energetického regulačního úřadu. Z hlediska právního posouzení je zjevné, že pokud by dodavatel tepelné energie zahrnul do ceny tepelné energie náklady formou odpisů v míře převyšující povolenou výši odpisů uplatnitelných v ceně tepelné energie, příslušného správního deliktu by se z hlediska formální stránky jeho skutkové podstaty nepochybně dopustil. V plné míře to pak samozřejmě platí pro situaci, kdy by zahrnul do ceny odpisy

majetku neprovozovaného, tj. odpisy majetku nesouvisejícího s výrobou a rozvodem tepelné energie.

Podle § 7 odst. 1 zákona o účetnictví jsou účetní jednotky povinny vést účetnictví tak, aby účetní závěrka sestavená na jeho základě podávala věrný a poctivý obraz předmětu účetnictví a finanční situace účetní jednotky. Podle § 28 odst. 1 zákona o účetnictví účetní jednotky, které mají vlastnické nebo jiné právo k majetku, anebo které hospodaří s majetkem státu nebo s majetkem územních samosprávných celků, není-li dále stanoveno jinak, o něm účtují a odpisují v souladu s účetními metodami. Podle § 26 odst. 3 uvedeného zákona vyjadřují odpisy majetku trvalé snížení jeho hodnoty. Z výše uvedených ustanovení plyne, že právní úprava zákona o účetnictví je relativně neurčitá, tj. stanoví pouze určité obecné principy odpisování, nikoliv však konkrétní postup při účetním odpisování.

Z výše uvedeného dále vyplývá, že pokud je v ceně tepelné energie posuzováno zahrnutí nákladů formou odpisů majetku nabytého do užívání před rokem 2011, musí správní orgán nutně učinit racionální úvahu, jejímž předmětem je, zda doba odpisování tohoto majetku odpovídá době jeho obvyklé použitelnosti. Takové posouzení musí být prosto svévole, je proto především nutno logickým a přezkoumatelným způsobem odůvodnit závěry ohledně obvyklé použitelnosti majetku, v daném případě by nepostačovalo pouze konstatovat, že má správní orgán na věc jiný názor než účastník řízení.

V daném případě jsem nicméně závěry Energetického regulačního úřadu shledala logickými a podloženými.

Předně se jednalo o případ, kdy odpisy buď nevycházely z účetnictví účastníka řízení, resp. se jednalo o majetek v roce 2011 neužívaný pro výkon licencované činnosti (nevyklučuje se přitom, že mohl být účetně odpisován). Vycházet je třeba z bodu (1.2) cenového rozhodnutí č. 1/2010, podle něhož ekonomicky oprávněnými náklady v ceně tepelné energie jsou ekonomicky oprávněné náklady nezbytné pro výrobu anebo rozvod tepelné energie v kalendářním roce, které vycházejí z účetnictví dodavatele tvořeného v souladu s Českými účetními standardy podle jiného právního předpisu, z něhož plyne neoprávněnost zahrnutí takových nákladů. Ve vztahu k majetku neprovozovanému v daném kalendářním roce za účelem výkonu licencované činnosti lze konstatovat, že náklady na provozování takového majetku nelze považovat za náklady nezbytné, neboť z uvedeného hlediska lze jako náklady ekonomicky oprávněné hodnotit pouze takové náklady, které byly skutečně na realizaci dodávky tepelné energie vynaloženy a to zároveň účelným způsobem (tj. byly nezbytné). Konkrétně ve vztahu k odpisům pak tuto podmínku vyjadřuje i bod (2.2.1) přílohy č. 1 cenového rozhodnutí č. 1/2010 (viz „odpisy provozovaného majetku nezbytného pro výrobu nebo rozvod tepelné energie“). Náklady reálně nevynaložené na výrobu a rozvod tepelné energie nemohou být náklady nezbytnými (dodávku bylo možno uskutečnit bez nich), z hlediska odpisů pak nemohou logicky s výrobou a rozvodem tepelné energie souviset odpisy majetku neužívaného či nesouvisejícího s danou cenovou lokalitou. U majetku reálně pro výkon licencované činnosti neužívaného by ostatně nebylo ani možno vyhodnocovat otázku účelnosti provozování tohoto majetku. Ze získaných podkladů ohledně uvádění do provozu a naopak z absence jiných podkladů týkajících se provozu uvedené kogenerační jednotky v porovnání s jednotkami ostatními (viz str. 9 rozhodnutí o námitkách kontrolované osoby) učinil Energetický regulační úřad závěr, že tato kogenerační jednotka sice byla uvedena do provozu v roce 2011, nicméně pro výkon licencované činnosti v daném roce užívána nebyla,

příčemž z žádného předloženého důkazu neplyne skutečnost, která by tento závěr zpochybňovala.

Ohledně majetku, u něhož účastník řízení zahrnoval dle prvostupňového správního orgánu odpisy do ceny tepelné energie ve vyšší míře, než by odpovídalo účetním odpisům uvedeného majetku vycházejícím z jeho dlouhodobé použitelnosti, se jednalo konkrétně o odpisy plynových kotlů, kogenerační jednotky, výměníku a čerpadla, regulace kotlů, bytových stanic MEIBES a řídicích systémů (inv. č. ██████████), viz str. 25 napadeného rozhodnutí. Odpisy uvedených aktiv účastník řízení zahrnoval do ceny tepelné energie ve výši odpovídající odpisům daňovým podle zákona o daních z příjmů.

K tomu konstatuji, že bod (2.2.4) přílohy č. 1 cenového rozhodnutí č. 1/2010 odkazuje zjevně na právní úpravu obsaženou v předchozích cenových rozhodnutích u majetku, který již byl odpisován k 1. lednu 2011, když z bodu (2.2.1) přílohy č. 1 cenového rozhodnutí č. 7/2008 taktéž vyplývá, že míra zahrnování odpisů do ceny tepelné energie vycházela z odpisů účetních odpovídajících dlouhodobé použitelnosti tohoto majetku. V podrobnostech plně odkazují na odůvodnění napadeného rozhodnutí.

Možnost zahrnování odpisů do ceny tepelné energie ve výši odpisů daňových byla cenovými rozhodnutími č. 1/2010 i č. 7/2008 připuštěna pouze jako výjimka, když podle bodu (2.2.1) přílohy č. 1 cenového rozhodnutí č. 7/2008 jsou povolenými odpisy v ceně tepelné energie účetní odpisy provozovaného majetku pro výrobu a rozvod tepelné energie podle zvláštního právního předpisu, přičemž doba odpisování odpovídá dlouhodobě obvyklé použitelnosti daného majetku, v odůvodněných případech minimálně však době odpisování podle zvláštního právního předpisu (odkaz na zákon o daních z příjmů). Uvedené není možno vykládat tak, že by bylo možno automaticky do ceny tepelné energie zahrnovat odpisy ve výši daňových odpisů, jak to činil účastník řízení. Předně se musí jednat o odůvodněný případ, přičemž pokud je odpisování podle zákona o daních z příjmů a zahrnování daňových odpisů do cenové kalkulace standardním postupem, lze důvodně pochybovat o tom, že držitel licence vyhodnocuje potřebu odpisovat konkrétní aktiva po dobu kratší (tj. zkoumá u konkrétních aktiv tuto odůvodněnost namísto paušálního postupu). To znamená, že cenové rozhodnutí možnost zahrnování daňových odpisů do ceny tepelné energie jakožto možnost obecně přípustnou nestanoví. Účetní odpisy lze přitom měnit i v průběhu doby odpisování, tj. pokud by dospěla účetní jednotka k závěru, že životnost aktiv nebude době odpisování odpovídat, mohlo dojít k následné změně výše odpisů, namísto odpisování od počátku podle odpisů daňových, které nevyjadřují dobu použitelnosti těchto aktiv a jsou v rozporu s informacemi deklarovanými výrobcem. Odůvodněným případem, kdy by bylo možno zahrnovat odpisy do ceny tepelné energie ve výši odpovídající odpisům daňovým, by z hlediska bodu (2.2.1) přílohy č. 1 cenového rozhodnutí č. 7/2008 byla např. situace, kdy by držitel licence nabyt již použitý a v určité míře účetně odepsaný majetek, u něhož by již nebylo možno očekávat standardní dobu použitelnosti jako u majetku nového (cenové rozhodnutí č. 1/2010 v bodě (2.2.3) přílohy č. 1 již tuto výjimku formulovalo výslovně). V daném případě nicméně nebylo zjištěno, že by se jednalo o obdobnou odůvodněnou situaci, namísto toho byl majetek od svého pořízení odpisován ve vysokých odpisových sazbách, které neodpovídaly standardní době použitelnosti.

Energetický regulační úřad si nechal vypracovat panem Máchou znalecký posudek č. 655/2016, ve kterém znalec mj. uvedl, že si vyžádal od účastníka řízení pro každé inventární číslo protokolární zařazení hmotného majetku do užívání včetně dat a absolvoval prohlídku tepelných zařízení. Znalec určil obvyklou dobu použitelnosti u kotlů na 15 let a u regulace na 12 let, v případě technologických celků (viz např. inv. č. ████████) pak na 15 let. Tyto hodnoty následně Energetický regulační úřad porovnával s dobou odpisování uplatněnou účastníkem řízení a odpisy zahrnutými do cenové kalkulace.

Z uvedeného znaleckého posudku lze dále zjistit skutečnost, že některá z uvedených aktiv, která účastník řízení v době zpracování znaleckého posudku užíval k výkonu licencované činnosti, jsou již účetně odepsána. Výrazné je to např. u aktiv inv. č. ████████, která byla pořízena v roce 2008 a zařazena do odpisové skupiny v době 5 let, nicméně v srpnu 2016 byla tato aktiva nadále používána. Uvedené skutečnosti tedy také svědčí o tom, že doby odpisování nebyly nastaveny podle skutečné doby použitelnosti majetku. Pokud se jedná o námitku účastníka řízení, že Energetický regulační úřad závěry posudku ignoroval, neodpovídá toto tvrzení skutečnosti, jak je ostatně z odůvodnění napadeného rozhodnutí jednoznačně patrné. Účastník řízení měl patrně na mysli nikoliv veškeré závěry znaleckého posudku (zejména tedy závěry ohledně doby použitelnosti vybraných aktiv), ale skutečnost, že znalec v rámci znaleckého posudku uvedl, že navrhuje „ponechat vykazování nákladů na vytápění u této kotelny dle současné metodiky“. Toto tvrzení se nicméně v zásadě nevztahuje ke znaleckému úkolu jako takovému, kterým bylo posouzení doby použitelnosti určených aktiv. Je zřejmé, že pokud je kontrolována cena tepelné energie za rok 2011 a účastník řízení mezitím pokračoval v rychlejším tempu účetního odpisování, tak v roce 2016 jsou uvedená aktiva již účetně odepsaná, resp. odepsaná z výrazné části. Taktéž je skutečností, že pokud existuje záměr o odprodeji tohoto majetku, při němž by byla zohledňována zůstatková účetní hodnota tohoto majetku, bylo by pro budoucí nabyvatele nepochybně nevýhodné ex post navyšovat účetní hodnotu těchto aktiv. Tyto skutečnosti však nesouvisí s otázkou posuzovanou v rámci tohoto řízení, tj. zda účastník řízení v roce 2011 zahrnoval do ceny tepelné energie účetní odpisy v přiměřené výši či nikoliv.

Dále Energetický regulační úřad vycházel z vyjádření společností dodávajících uvedenou technologii, když společnost Honeywell, spol. s r.o., uvedla, že regulátor Xl 50 FC má (na základě praktických zkušeností s jeho fungováním a znalosti technických parametrů) průměrnou životnost 15 let. Společnost Vaillant Group s.r.o. uvedla, že podle zkušeností z praxe odhaduje životnost kotlů na 15 až 20 let, resp. 20 až 25 let dle typu kotle. Společnost MEIBES s.r.o. konstatovala, že bytové stanice LOGOthem se skládají z mnoha součástí (tj. jedná se o technologický celek), když životnost různých součástí se liší, při běžné údržbě lze předpokládat životnost 20-25 let. Z výše uvedeného vyplývá, že vyjádření prodejců předmětného zboží se v zásadě shodují s vyjádřením znalce, resp. uvádějí i hodnoty mírně vyšší. Nedomnívám se přitom, jak namítá účastník řízení v podaném rozkladu, že by se jednalo toliko o nadsazená tvrzení marketingového charakteru, když Energetický regulační úřad uvedená vyjádření nepoptával jako zájemce o uvedený typ zboží, přičemž doby odpisování, které následně Energetický regulační úřad určil v napadeném rozhodnutí jako přiměřené, se pohybovaly na spodní hranici uváděných délek doby životnosti či dokonce pod nimi, v souladu se znaleckým posudkem č. ████████, který byl založen mj. i na zkoumání skutečného způsobu stavu provozovaných zařízení.

Neztotožňuji se v tomto ohledu ani s námitkou účastníka řízení ohledně bytových stanic LOGOtherm a jejich reálné životnosti 10 let. Předně se tato námitka týká pouze odpisování aktiv pod inv. č. [REDACTED] a inv. č. [REDACTED]. Je zřejmé, že pokud je bytová stanice v provozu, proudí přes ni topná voda, pokud nepracuje, tak nikoliv. Ve vztahu k bytovým stanicím se tedy nejedná o žádnou zvláštnost, ale jsou konstruovány tak, aby jimi při provozu proudila topná voda o určité teplotě. Je zřejmé, že pokud jsou dále uskutečňovány dodávky nejen tepelné energie pro vytápění, ale i tepelné energie pro ohřev vody, je nutno předpokládat uváděné zatížení systému, nicméně nespátřuji v tom nic nestandardního či výjimečného. Tato skutečnost je naprosto zjevná a ani znalec, ani oslovené společnosti, se nevyjadřovali k životnosti tepelného systému, který není v provozu, ale k takovému, který je standardně užíván.

Sama o sobě důvodnou nemůže být ani námitka účastníka řízení, že dělá vše pro to, aby dodával tepelnou energii za přiměřené ceny, zejména v případě, kdy do ceny zahrnul neoprávněné náklady ve smyslu § 2 odst. 7 písm. a) zákona o cenách. Výslednou cenu tepelné energie v cenové lokalitě „Gen. Peřiny A1, 1292/4“ ve výši [REDACTED] Kč/GJ bez DPH (viz str. 134 správního spisu) a cenové lokalitě „Gen. Peřiny A5, 1296/12“ ve výši [REDACTED] Kč/GJ bez DPH lze naopak považovat za cenu velmi vysokou, výrazně nad úroveň průměrných cen tepelné energie v České republice. Takto vysokou cenu tepelné energie nemohlo samo o sobě způsobit pouze rychlejší zahrnování odpisů do ceny tepelné energie, ale s ohledem na předloženou cenovou kalkulaci lze předpokládat i vyšší náklady na správní režii či nepřiměřenost hodnoty odpisovaných aktiv ve vztahu k dodávanému množství tepelné energie. Každopádně rychlejší zahrnování odpisů do cen uplatňovaných účastníkem řízení se nepochybně negativně promítlo ve vztahu k odběratelům, neboť ti musí určité náklady v ceně tepelné energie uhradit v kratším časovém horizontu, tj. po určitou dobu strpět vyšší ceny tepelné energie, než by odpovídalo tvorbě ceny v souladu s cenovými předpisy. Pomímám přitom v tomto ohledu potenciální poškození těch odběratelů, kteří by v průběhu doby přestali být odběrateli tepelné energie v dané lokalitě, tj. prostřednictvím plateb za tepelnou energii by se podíleli na akumulaci výnosů účastníka řízení, aniž by jim v budoucnu byla dodávána tepelná energie za sníženou cenu (po zahrnutí celé účetní hodnoty majetku skrze odpisy do ceny). Porušení pravidel věcného usměrňování prostřednictvím zahrnování neoprávněných nákladů do ceny, resp. prostřednictvím rychlejšího uplatnění těchto nákladů v čase, se vždy negativně projeví ve vztahu k odběratelům, otázkou je pouze míra těchto důsledků, přičemž je nutno konstatovat, že v některých cenových lokalitách účastník řízení uplatňoval ceny, které rozhodně nelze považovat za obvyklé.

Pokud jde o námitku směřující ke kontrolám prováděným Státní energetickou inspekcí v letech 2003 a 2010, neshledala jsem, že by Energetický regulační úřad postupoval neodůvodněně odlišně, čímž by narušil legitimní očekávání účastníka řízení. U kontroly za rok 2002 je nutno vycházet z tehdejší odlišné konstrukce cenových rozhodnutí a nastavení pravidel věcného usměrňování, když Státní energetická inspekce především kontrolovala meziroční nárůst nákladů v ceně tepelné energie, přičemž není zřejmé, že by se podrobněji zabývala zahrnováním odpisů do ceny z hlediska doby odpisování (navíc se tato kontrola nemohla vztahovat k majetku pořízenému po roce 2002). Ohledně kontroly ceny tepelné energie za rok 2009 konstatuji, že tato kontrola se týkala pouze cenové lokality „Gen. Peřiny A5, 1296/12“, přičemž opět nejsou ve vztahu k odpisům vysloveny žádné závěry. Nelze tedy uvažovat o tom, že by účastník řízení na základě těchto kontrol ze strany jiného orgánu státní

správy mohl nabýt oprávněného dojmu, že veškeré jím uplatňované náklady v cenách tepelné energie v uvedených lokalitách jsou oprávněné.

IX. Závěr

Při přezkumu rozhodnutí Energetického regulačního úřadu v rozsahu podle § 89 odst. 2 správního řádu jsem jako odvolací správní orgán vzhledem k výše uvedenému dospěla k závěru, že napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu s právními předpisy, jak z hlediska hmotněprávního, tak procesního, neboť účastník řízení v cenách tepelné energie za rok 2011 v kontrolovaných cenových lokalitách uplatnil ekonomicky neoprávněné náklady ve smyslu § 2 odst. 7 písm. a) zákona o cenách. Napadené rozhodnutí má též náležitosti požadované správním řádem, neboť byly v souladu s § 68 odst. 3 uvedeny důvody výroku, podklady pro jeho vydání a úvahy Energetického regulačního úřadu, kterými se řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů. Z těchto důvodů jsem rozhodla o zamítnutí rozkladu účastníka řízení a potvrzení napadeného rozhodnutí.

Poučení o opravném prostředku:

Proti tomuto rozhodnutí se podle § 91 odst. 1 ve spojení s § 152 odst. 4 správního řádu nelze dále odvolat.

-Otisk úředního razítka-

Ing. Alena Vitásková, v. r.
předsedkyně Energetického regulačního úřadu

Obdrží:

Energo Hustopeče s.r.o.